

ÖZET: Elektrik hırsızlığı suçundan adli sicil kaydı bulunan kişinin memur olarak atanıp atanmayacağı hk. (15/10/2015-6459)

Terörle Mücadele Kanunu Kapsamında Kamu Kurum ve Kuruluşlarında İstihdam Edilecekler Hakkında Yönetmelik hükümlerine göre iş başvurusunda bulunan ve "elektrik hırsızlığı" suçundan adli sicil kaydı olan müracaat sahiplerinin kamu kurum ve kuruluşlarına devlet memuru veya işçi olarak atanıp atanamayacağı hususunda Başkanlığımız görüşünün talep edildiği ilgi yazı incelenmiştir.

657 sayılı Devlet Memurları Kanununun Devlet memurluğuna alınacaklarda aranacak genel ve özel şartların düzenlendiği 48 inci maddesinin "A) Genel Şartlar" başlıklı bölümünün beşinci fıkrasında "*Türk Ceza Kanununun 53 üncü maddesinde belirtilen süreler geçmiş olsa bile; kasten işlenen bir suçtan dolayı bir yıl veya daha fazla süreyle hapis cezasına ya da affa uğramış olsa bile devletin güvenliğine karşı suçlar, Anayasal düzene ve bu düzenin işleyişine karşı suçlar, zimmet, irtikâp, rüşvet, hırsızlık, dolandırıcılık, sahtecilik, güveni kötüye kullanma, hileli iflas, ihaleye fesat karıştırma, edimin ifasına fesat karıştırma, suçtan kaynaklanan malvarlığı değerlerini aklama veya kaçakçılık suçlarından mahkûm olmamak...*" hükmüne yer verilmiş olup, kasten işlenen bir suçtan dolayı 1 yıl veya daha fazla süreyle hapis cezasına çarptırılanlar ile verilen hapis cezasının süresine bakılmaksızın affa uğramış olsalar bile yukarıda sayılan nitelikteki suçlardan hüküm giymiş olanların devlet memuru olamayacakları ifade edilmiştir.

09/08/2009 tarihli ve 27314 sayılı Resmi Gazete'de yayımlanarak yürürlüğe giren Kamu Kurum ve Kuruluşlarına İşçi Alınmasında Uygulanacak Usul ve Esaslar Hakkında Yönetmeliğin 4 üncü maddesinin (c) bendinde ise "*Affa uğramış olsa bile Devletin güvenliğine karşı suçlar, anayasal düzene ve bu düzenin işleyişine karşı suçlar, millî savunmaya karşı suçlar, Devlet sırlarına karşı suçlar ve casusluk, zimmet, irtikâp, rüşvet, hırsızlık, dolandırıcılık, sahtecilik, güveni kötüye kullanma, hileli iflas, ihaleye fesat karıştırma, edimin ifasına fesat karıştırma, suçtan kaynaklanan malvarlığı değerlerini aklama veya kaçakçılık suçlarından mahkûm olmamak,*" ifadesine yer verilmiştir.

Bilindiği üzere, 2/7/2012 tarihinde kabul edilerek 5/7/2012 tarih ve 28344 sayılı Resmi Gazete'de yayımlanan 6352 sayılı Yargı Hizmetlerinin Etkinleştirilmesi Amacıyla Bazı Kanunlarda Değişiklik Yapılması ve Basın Yayın Yoluyla İşlenen Suçlara İlişkin Dava ve Cezaların Ertelenmesi Hakkında Kanunun 82 nci maddesi ile; 5237 sayılı Kanunun 142 nci maddesinin birinci fıkrasının (f) bendi yürürlükten kaldırılmış, 5237 sayılı Türk Ceza Kanununun 163 üncü maddesine eklenen üçüncü fıkra ile de, 5237 sayılı Kanunun mülga 142/f-1 maddesindeki elektrik enerjisi hakkındaki hırsızlık suçu karşılıksız yararlanma suçu başlığı altında yeniden düzenlenmiştir.

Anılan fıkra "*Abonelik esasına göre yararlanılabilen elektrik enerjisinin, suyun veya doğal gazın sahibinin rızası olmaksızın ve tüketim miktarının belirlenmesini engelleyecek şekilde tüketilmesi halinde kişi hakkında bir yıldan üç yıla kadar hapis cezasına hükmolunur.*" hükmüne yer verilmiştir.

6352 sayılı Kanunun Geçici 2 nci maddesinde ise "*Abonelik esasına göre yararlanılabilen elektrik enerjisini, suyun ve doğal gazın sahibinin rızası olmaksızın ve tüketim miktarının belirlenmesini engelleyecek şekilde tüketilmesi dolayısıyla bu Kanunun yürürlüğe girdiği tarih itibariyle hakkında hırsızlık suçundan dolayı kovuşturma yapılan veya kesinleşmiş olup olmadığına bakılmaksızın hakkında hüküm verilen kişinin, bu Kanun yürürlüğe girdiği tarihten itibaren altı ay içinde, zararı tamamen tazmin etmesi halinde, hakkında cezaya hükmolunmaz, verilen ceza tüm sonuçlarıyla ortadan kalkar.*" hükmü yer almaktadır.

Görüleceği üzere, daha önce "elektrik enerjisi hırsızlığı" olarak tanımlanan suç, 6352 sayılı Kanunun 83 üncü maddesi ile, 5237 sayılı Türk Ceza Kanununun 163 üncü maddesine

eklenen üçüncü fıkra uyarınca "karşılıksız yararlanma" suçuna dönüştürülmüştür.

5352 sayılı Adli Sicil Kanununun 13/A maddesinde "(1) 5237 sayılı Türk Ceza Kanunu dışındaki kanunların belli bir suçtan dolayı veya belli bir cezaya mahkûmiyete bağladığı hak yoksunluklarının giderilebilmesi için, yasaklanmış hakların geri verilmesi yoluna gidilebilir. Bunun için; Türk Ceza Kanununun 53 üncü maddesinin beşinci ve altıncı fıkraları saklı kalmak kaydıyla,

a) Mahkûm olunan cezanın infazının tamamlandığı tarihten itibaren üç yıllık bir sürenin geçmiş olması,

b) Kişinin bu süre zarfında yeni bir suç işlememiş olması ve hayatını iyi halli olarak sürdürdüğü hususunda mahkemede bir kanaat oluşması, gerekir.

(2) Mahkûm olunan cezanın infazına genel af veya etkin pişmanlık dışında başka bir hukukî nedenle son verilmiş olması halinde, yasaklanmış hakların geri verilmesi yoluna gidilebilmesi için, hükmün kesinleştiği tarihten itibaren beş yıl geçmesi gerekir. Ancak, bu süre kişinin mahkûm olduğu hapis cezasına üç yıl eklenmek suretiyle bulunacak süreden az olamaz.

(3) Yasaklanmış hakların geri verilmesi için, hükümlünün veya vekilinin talebi üzerine, hükmü veren mahkemenin veya hükümlünün ikametgâhının bulunduğu yerdeki aynı derecedeki mahkemenin karar vermesi gerekir.

(4) Mahkeme bu husustaki kararını, dosya üzerinde inceleme yaparak ya da Cumhuriyet savcısını ve hükümlüyü dinlemek suretiyle verebilir.

(5) Yasaklanmış hakların geri verilmesi talebi üzerine mahkemenin verdiği karara karşı, hükmüyle ilgili olarak Ceza Muhakemesi Kanununda öngörülen kanun yoluna başvurulabilir.

(6) Yasaklanmış hakların geri verilmesine ilişkin karar, kesinleşmesi halinde, adli sicil arşivine kaydedilir..." hükmü yer almaktadır.

Danıştay İdari Dava Dairelerinin 17/11/2011 tarihli ve E:2007/2368 ve K:2011/1214 sayılı Kararında "Memnu hakların iadesi kararı, 657 sayılı Kanunun anılan 48/A5 inci maddesinde sayılan yüz kızartıcı suçlar dışında kalan suçlar bakımından devlet memuru olabilme koşulları yönünden ehliyetsizliği geleceğe dönük olarak ortadan kaldırmakta..." hükmüne yer verilmiştir.

Yukarıda yer verilen hüküm ve açıklamalar çerçevesinde, geçmişte elektrik enerjisi hırsızlığı suçundan sabıka kaydı bulunan ve devlet memuru olarak atanmak isteyenlerden; (1) yıl veya daha fazla mahkumiyeti olanların, iş başvurusunda buldukları esnada memnu hakların iadesi (yasaklanmış hakların geri verilmesi) kararını aldırılmış olmaları, (1) yıldan az mahkumiyeti olanlar ile aldıkları mahkumiyetin süresine bakılmaksızın işçi olarak atanmak isteyenlerin ise, daha önce "elektrik enerjisi hırsızlığı" olarak tanımlanan suçun, 6352 sayılı Kanunun 83 üncü maddesi ile, 5237 sayılı Türk Ceza Kanununun 163 üncü maddesine eklenen üçüncü fıkra uyarınca "karşılıksız yararlanma" suçuna dönüştürülmüş olması sebebiyle, suçun tanımının karşılıksız yararlanmaya dönüştüğüne dair ilgili mahkemelerden karar aldıkları halinde, devlet memuru ya da işçi olarak kamu kurum ve kuruluşlarına atamalarının yapılabileceği mütalaa edilmektedir.